

AUST-AGDER

FYLKESKOMMUNE

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK REGISTRERING

GNR. 90, 91, BNR. m.fl

Tvedestrand kommune

**FORSLAG TIL REGULERINGSPLAN FOR HYTTEFELT, ÅSSTØ –
ØYGARDSÅSEN**

Utsikt til Åsstø og opp mot planområdet.

RAPPORT FRA KULTURHISTORISK BEFARING/REGISTRERING

Kommune:	Tvedestrand		
Gardsnavn:	Kråkvåg, Åsstø		
Gardsnummer:	90, 91		
Bruksnummer:	m.fl.		
Kartreferanse			
Tiltakshaver:	Asbjørn Aanonsen		
Adresse:	Østerå, 4900 Tvedestrand		
Navn på sak:	Reguleringsplanforslag for Åsstø - Øygardsåsen		
Saksnummer:	2008/65 - 4787/2008		
Prosjektnummer:			
Registrering utført:	10-11 og 14.4.2008	Ved:	Gudrun Mjaaland, Nils Ole Sundet
Rapport utført:	15.4.2008	Ved	Gudrun Mjaaland
Tidsbruk:	Felt: 28 timer For og etterarbeid: 9 timer		
Autom. fredete kulturminner i området:	Ja	Registreringsnummer	115476, 115477, 115478.
Faglige konklusjoner:	<p>Det ble påvist flere automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet som det er meldt oppstart for. To steinalderlokaliteter, Id 115477 og Id 115478, ble påvist ved tidligere registrering, og ligger nå utenfor planlagt veitrasè. Videre ble steinalderlokaliteten Id 115476 påvist i nordøstlig del av planområdet. Ingen av de automatisk fredete kulturminnene er nå i konflikt med selve utbyggingsområdet.</p> <p>☒ Planen er <u>ikke</u> i konflikt med kulturminner.</p>		

BAKGRUNN FOR PLANEN:

I forbindelse med reguleringsplanforslaget for Åsstø-Øygardsåsen gnr 90 og 91 har Stærk og Co. a.s på vegne av tiltakshaver utarbeidet et planforslag for utbygging av et hyttefelt. Planforslaget innebærer et utbyggingsområde med hytter, vei, samt båt – og parkeringsplasser. Tidligere har arkeolog fra fylkeskommunen vært i området og påvist to steinalderboplasser. Det ble derfor nødvendig med en ytterligere registrering av planområdet for å oppfylle undersøkelsesplikten § 9 i kulturminneloven.

OMRÅDET

Planområdet ligger nord og vest for Åsstø, samt vest for Krågvågkilen. Ankomst til området er via Tvedestrand sentrum og videre ut mot Dypvåg på Fv 411. Området består av utmark med kupert terreng bestående av skog og kratt, samt enkelte myrområder. I området er spor av dyrkingsaktivitet form av flere steingjerder og steinterrasser.

STRATEGI OG METODE

Planområdet ble undersøkt ved overflaterregistrering og prøvestikk. Overflaterregistrering er en metode brukt i utmark for å påvise automatisk fredete kulturminner som er synlige på markoverflaten. Registreringen foregår ved at arkeologen søker gjennom området for å finne strukturer som er synlige på markoverflaten. Eksempler på dette er gravhauger, hustufter, jernfremstillingsanlegg, fangstgroper og lignende. Prøvestikking er en metode som blir brukt for å avdekke aktivitet fra steinalderen. Metoden består i å grave hull på ca 40 x 40 cm i markoverflaten. Prøvestikkene varierer i dybde fordi det er varierende tykkelse på matjordlaget. Oftest graves det gjennom matjordlaget og om lag 20 cm ned i undergrunnen eller ned til fjell.

BESKRIVELSE

Fra tidligere var det påvist to steinalderlokaliteter (id 115477 og id 115478), disse ble nå innmålt med GPS og lagt inn i Askeladden. Det ble ved begge disse to lokalitetene påvist flint, og de ligger begge i et avgrenset område med fjellknauser rundt (se vedlagt kart).

Ved registrering den 11-14.04.2008 ble det påvist en ny steinalderlokalitet. Denne ligger like innenfor meldt grense for reguleringsområde. Et større område med steingjerder og steinterrasser ble innmålt og kartfestet, og ligger også innenfor planområde.

Det ble brukt GPS ved alle innmålingene. Ved avgrensingen av enkelte av kulturminnene ble det på bakgrunn av topografien gjort noen små endringer ved kartfestingen av disse..

AUTOMATISK FREDETE KULTURMINNER

Steinalderlokalitet - Id 115477

Steinalderlokaliteten ligger i midt i en eksisterende sti/vei, og har berg/fjell på begge sider. Boplassen er avlang og er orientert øst-vest. Boplassen er hard skadet av veien, denne skaden har skjedd over lengre tid. Flint ble plukket opp i den utraste kanten, der hvor veien skjærer seg igjennom boplassflaten.

Steinalderlokalitet Id 115477. Boplassen ligger til venstre for fjellknausen midt i bilde – midt i vei/sti.

Steinalderlokalitet - Id 115478

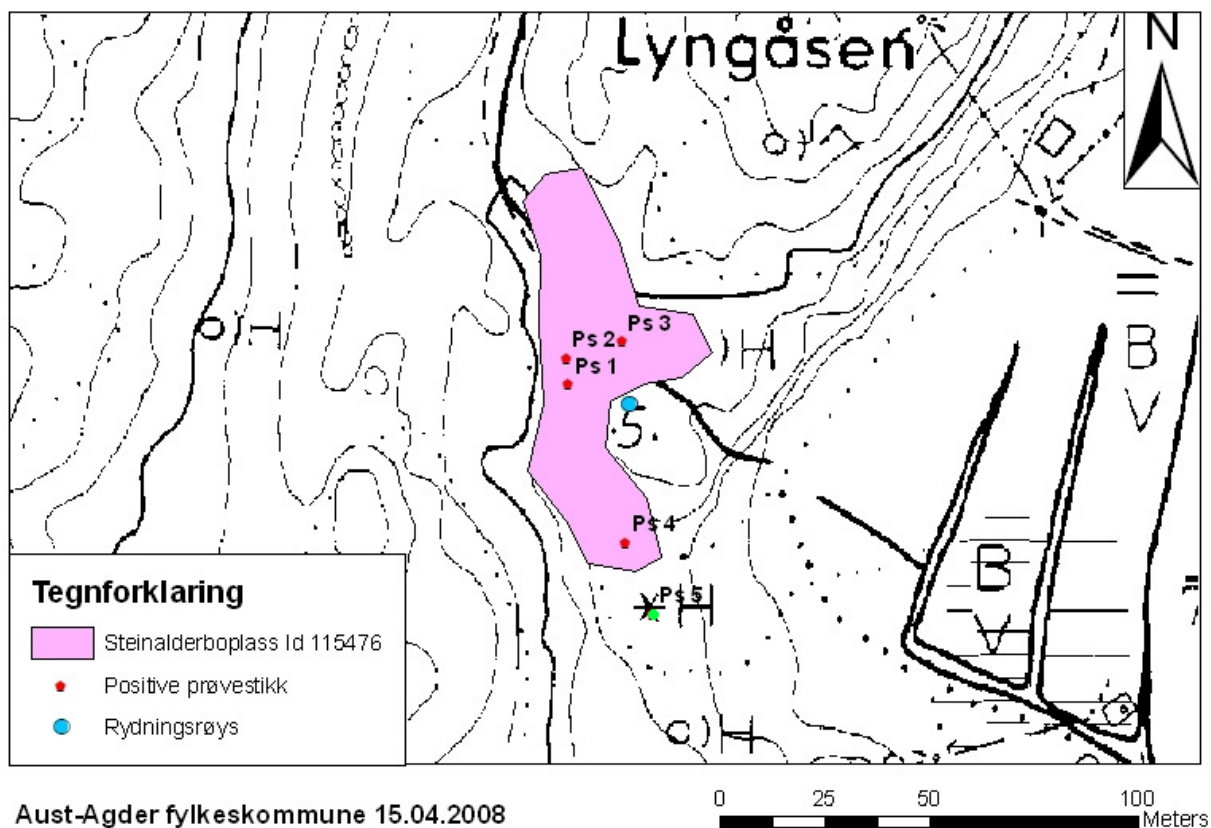
Steinalderlokaliteten ligger som en trekantet område vendt ut mot hovedveien. Ved tidligere registrering ble det funnet flint i dette området. Det ser ut som nedre del av område har blitt noe sprengt bort i forbindelse med bygging av veien. Boplassflaten har også blitt påvirket av noe omroting og aktivitet i området.

NYREGISTRERING

Steinalderlokalitet – Id 115476

Denne lokaliteten ble påvist med fire positive prøvestikk, og ser ut til å bestå av et stort flatt område mellom berg/fjell. En bekk renner gjennom boplassområdet. På bakgrunn av opplysninger fra tiltakshaver var dette område tidligere dyrket, og det er gjennom flere år funnet flint her. Massene i området er derfor svært omrotet i det øverste laget, noe man ser av profilen i prøvestikkene. I ett av prøvestikkene (prøvestikk 2) ble det funnet et lag med skjørbrønt stein ved en dybde på ca 30 cm (total dybde på prøvesticket var 50 cm). Dette laget så ikke ut til å være særlig påvirket av den tidligere dyrkingsaktiviteten. Et positivt prøvestikk ble også tatt noe lenger sør-sørvest (på nedsiden av boplassflaten), og man kan anta at disse

flintfunnene har blitt dratt nedover i det hellende terrenget i forbindelse med den tidligere dyrkingsaktiviteten.

Kart over steinalderboplass - Id 115476 - 4 positive og 1 negativt prøvestikk.

Id 115476, en bekk deler boplassflaten i to.

Skjørbrannt stein i prøvestikk 2,

Steinalderboplas - Id 115476, her med to positive prøvestikk i forgrunnen.

Nyere tids kulturminner

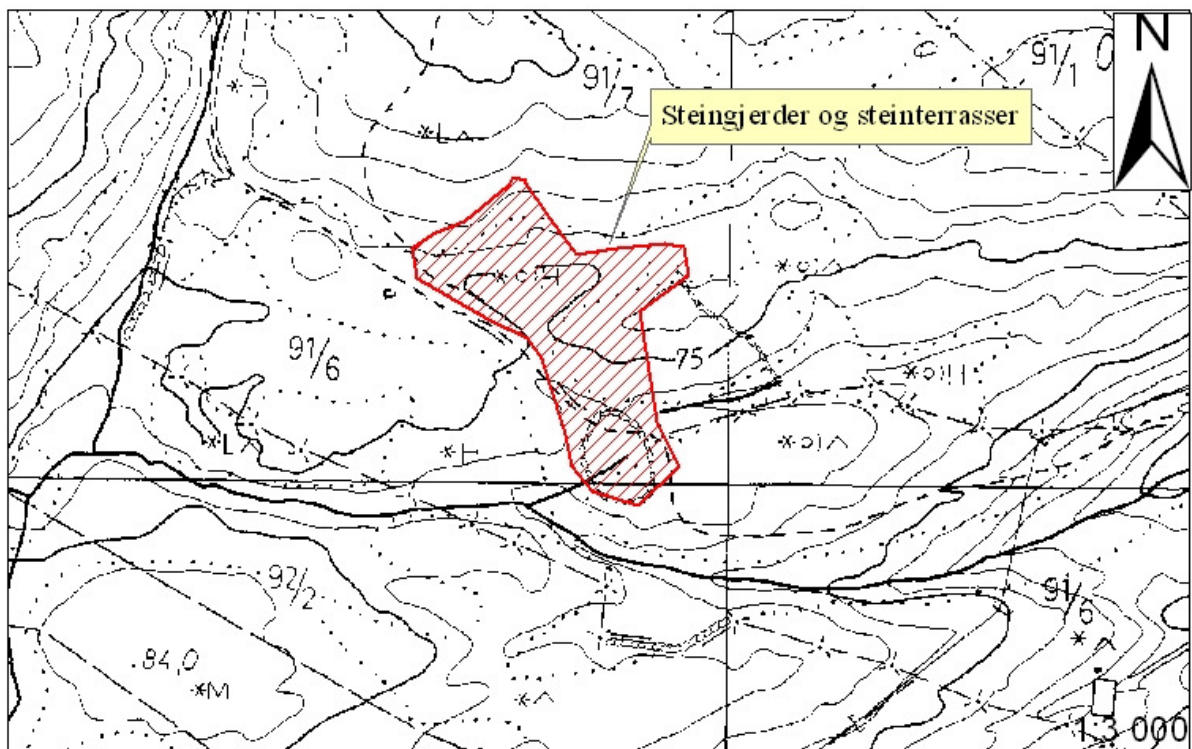
Det ble i tillegg påvist en rekke steingjerder og dyrkingsterrasser innenfor planområdet (se vedlagt kart). Flere steingjerder ble sett i området, men disse ble ikke innmålt. Det nevnte området består av en større konsentrasjon av inngjerdinger, dyrkingsterrasser, grunnmurer/tufter, samt en steinsatt bekk. En eksakt datering av dette anlegget er vanskelig å gi, men området er med stor sannsynlighet benyttet som tilleggsjord/areal i etterreformatorisk tid.

Steingjerder og steinterrasser, bilde er tatt i nordvestlig del av det innmålte område.

En åpning i inngjerdinga like ved sti/vei, bilde er tatt mot nord.

Avgrensingen av område med nyere tids kulturminne omfatter ikke alle påviste steingjerdene, men består av den største konsentrasjonen av disse.

0 50 100 200 Meters

Det ble også påvist en rydningsrøys i området der hvor steinalderboplassen Id 115476 ble påvist (se kartet over steinalderboplassen ovenfor). Denne rydningsrøysa stammer sannsynligvis fra samme periode som da området ble oppdyrket, og er da et nyere tids kulturminne.

Rydningsrøys - nyere tids kulturminne. Ligger like ved steinalderboplassen Id 115476.

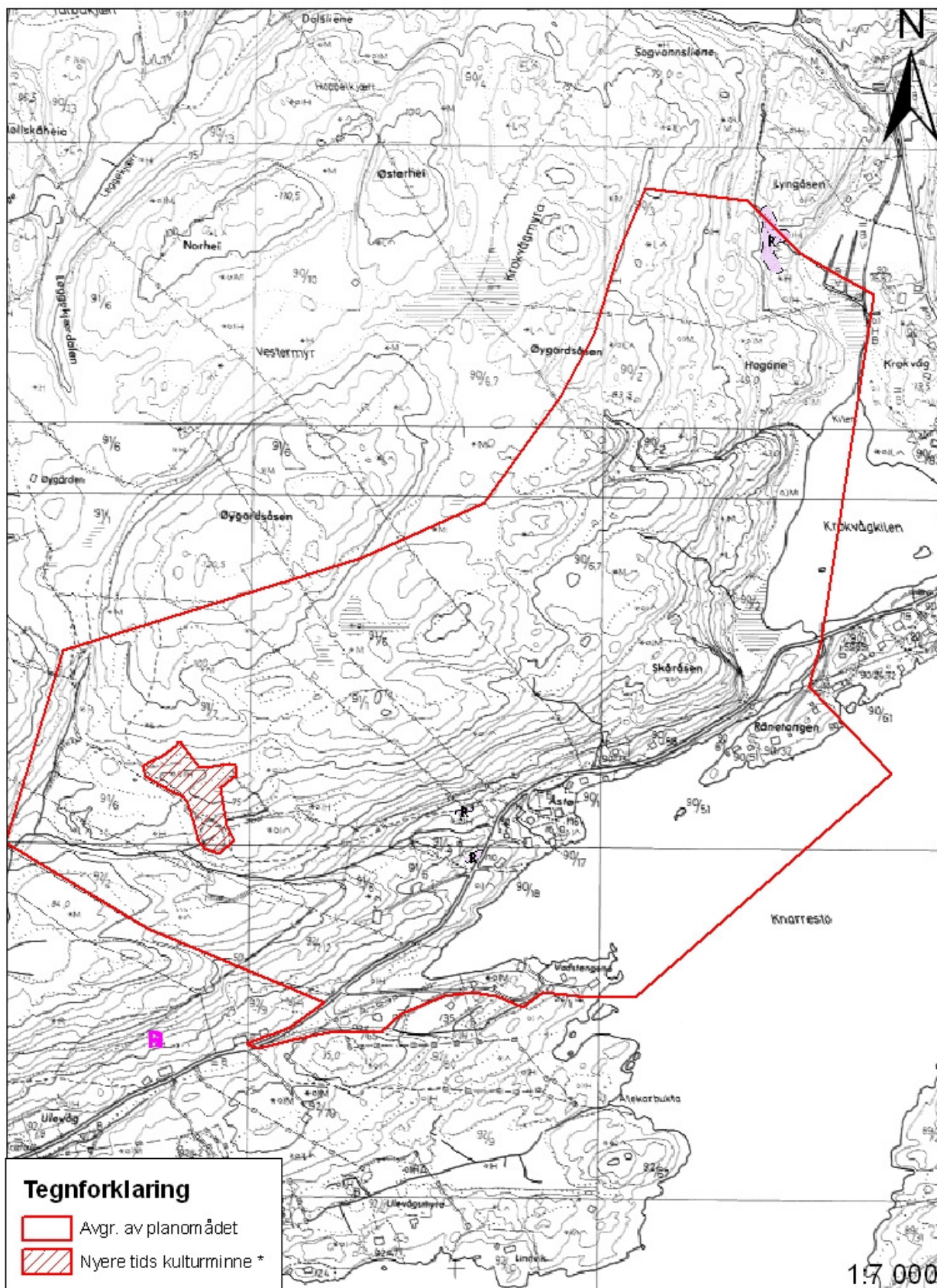
KONKLUSJON

Det ble påvist flere automatisk fredete kulturminner innenfor planområdet som det er meldt oppstart for. To steinalderlokaliteter, Id 115477 og Id 115478, ble påvist ved tidligere registrering, og ligger nå utenfor planlagt veitrasè. Videre ble steinalderlokaliteten Id 115476 påvist i nordøstlig del av planområdet. Ingen av de automatisk fredete kulturminnene er nå i konflikt med selve utbyggingsområdet.

Det ble også påvist en rekke steingjerder og dyrkingsterrasser innenfor utbyggingsområdet, men disse blir ikke regnet som automatisk fredete kulturminner. Disse er likevel med å gi et bilde av aktivitet og bosetning i område, og bør derfor sees på som en del av et større kulturmiljø.

ARENDALE 16.04.08

.....
Feltleder

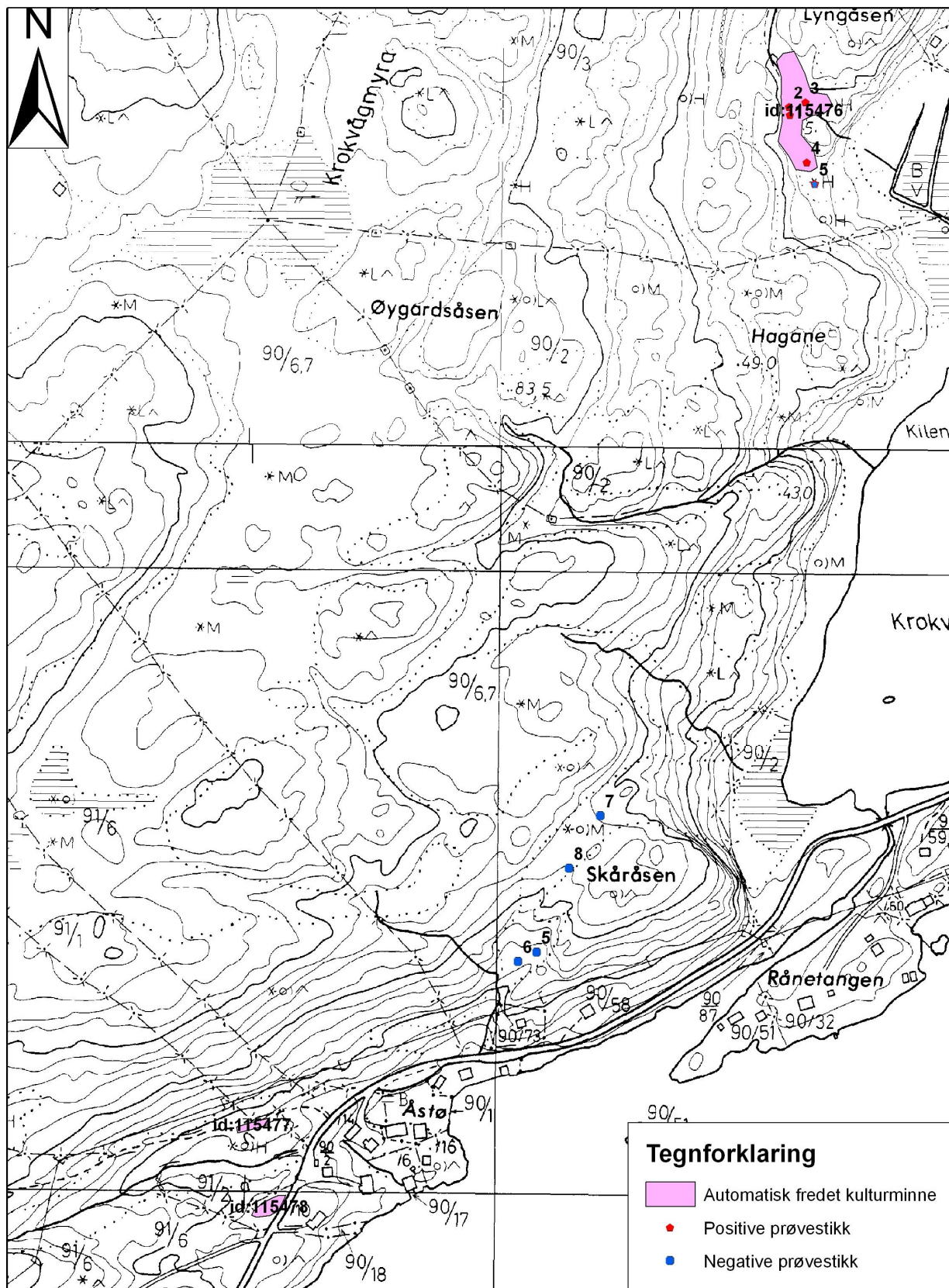

* Avgrensningen av område med nyere tids kulturminne omfatter ikke alle påviste steingjerdene, men består av den største konsentrasjonen av disse.

0 250 500 Meters

VEDLEGG 2:

Kart over steinalderlokaliteter og prøvestikk

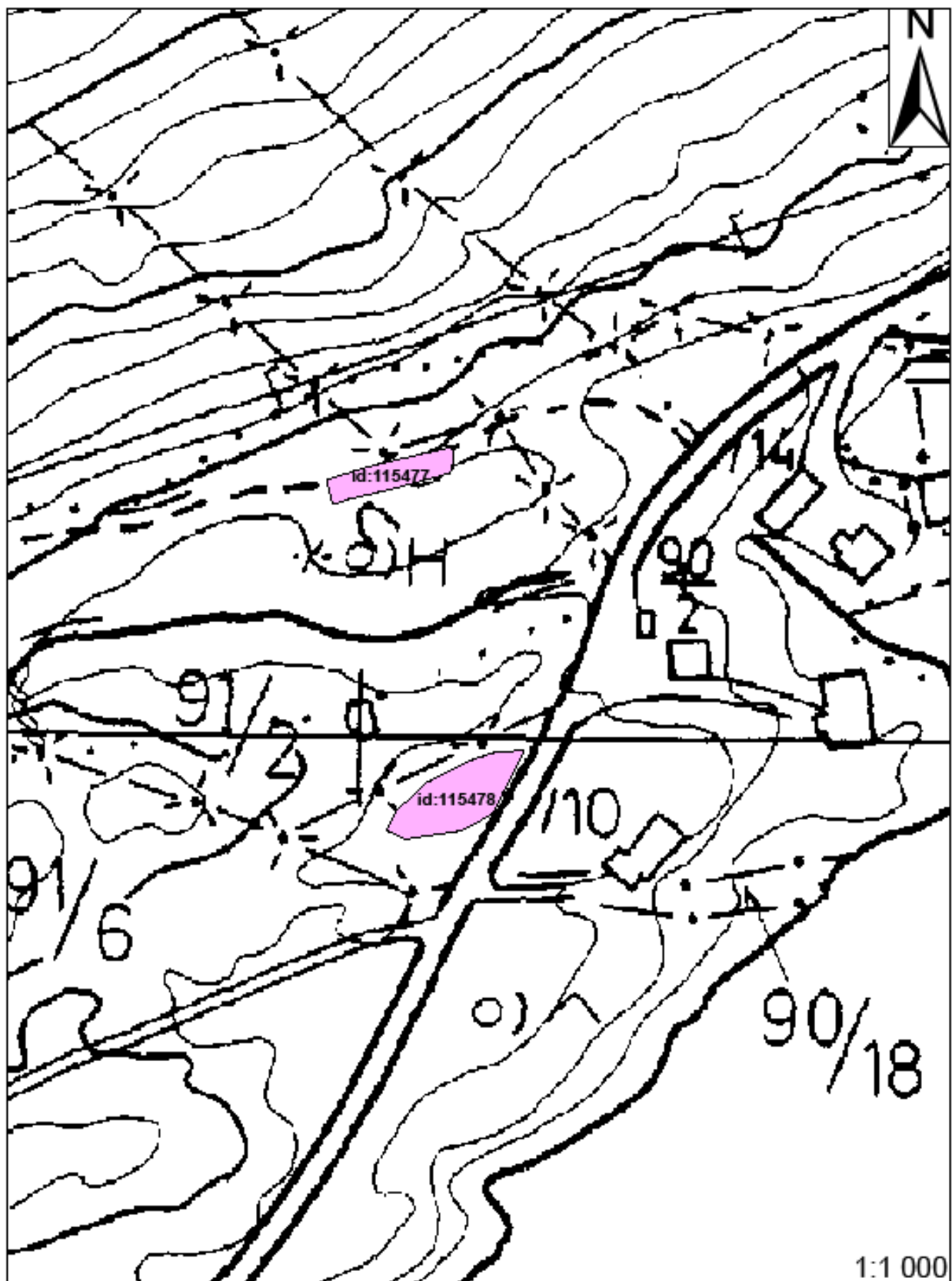
Kråkvåg og Åsstø gnr. 90 og 91, bnr. m.fl

1:4 000

0 50 100 200 Meters

VEDLEGG 3:

To steinalderboplasser - Id 115477 og Id 115478

Asstø gnr. 91 bnr. m.f

0 25 50
Meters